

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-11-05/2013
P/13/181

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/181 – Efektywność ekologiczna wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	1. Marianna Rejnus - Salek, gł. specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr 86009 z dnia 18 czerwca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Opocznie, kod 26-300 Opoczno, ul. Staromiejska 6, REGON 590648379, zwany dalej „Urzędem”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Wieruszewski, Burmistrz Opoczna (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności:

- wykonanie poszczególnych etapów przebudowy kolektora deszczowego, zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym;
- prawidłowy wybór wykonawcy inwestycji oraz inspektora nadzoru inwestorskiego;
- osiągnięcie planowanego efektu rzeczowego i ekologicznego, zgodnie z warunkami umowy pożyczki,
- wykorzystanie w całości otrzymanej pomocy finansowej, zgodnie z przeznaczeniem,
- terminowe rozliczenie kosztów pożyczki.

II. Opis ustalonego stanu faktycznego

Efekty ekologiczne, w tym rozliczenie finansowe i rzeczowe dofinansowanego przedsięwzięcia.

Opis stanu faktycznego

Urząd złożył 26 maja 2010 r. do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (Fundusz) prawidłowo sporządzony wniosek o dofinansowanie zadania: „Przebudowa kolektora deszczowego o długości 1.986 mb w ul. Krasickiego, Szkolnej do rzeki Wąglanki w Opocznie” (Zadanie).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Wnioskowana kwota dofinansowania w formie pożyczki wynosiła 6.282.208 zł i stanowiła 90% planowanego kosztu całkowitego (6.999.253 zł). Ostatecznie (według wniosku z 19 października 2010 r.) kwota dofinansowania ze środków Funduszu (m.in. po przeprowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych) wyniosła 5.685.913 zł i stanowiła 90% kosztu całkowitego (6.317.682 zł). Urząd do wniosku o dofinansowanie załączył dokumenty źródłowe potwierdzające dane w nim zawarte.

(dowód: akta kontroli str. 20-22)

W dniu 26 października 2010 r. pomiędzy Funduszem a Urzędem została zawarta umowa pożyczki w kwocie 5.685.913 zł na dofinansowanie Zadania, której wypłatę - po wprowadzonych aneksach - (w wyniku opóźnień robót spowodowanych niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi) zaplanowano w dwóch transzach płatnych w terminie do 31 sierpnia 2011 r. (I – sza transza) i do 30 grudnia 2011 r. (II – ga transza). Spłatę rat pożyczki zaplanowano w 36 kwartalnych ratach płatnych w okresie od 31 marca 2012 r. do 31 grudnia 2020 r. oraz 105 miesięcznych rat odsetek płatnych w okresie od 10 kwietnia 2012 r. do 10 grudnia 2020 r. W wyniku realizacji inwestycji zaplanowano osiągnięcie:

- efektu rzeczowego w postaci przebudowy kolektora deszczowego o łącznej długości 1.986 mb,
- efektu ekologicznego w postaci umożliwienia odprowadzenia ścieków deszczowych w ilości 1.206.000 m³/rok.

(dowód: akta kontroli str. 5 -22).

Wyboru wykonawcy Zadania (CERAMIKA SERWIS Sp. z o.o. Opoczno) i nadzoru inwestorskiego (PHIN Consulting Sp. z o.o. Łódź) dokonano zgodnie z warunkami określonymi w umowie pożyczki, tj. z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych² w trybie przetargu nieograniczonego.

(dowód: akta kontroli str. 23-35, 45)

Inwestycję realizowano w okresie od daty podpisania umowy z wykonawcą Zadania (6 października 2010 r.) do 15 listopada 2011 r., tj. w terminie określonym w umowie z wykonawcą i umowie pożyczki. Wykonanie poszczególnych etapów przebiegało zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym, stanowiącym załącznik do umowy pożyczki wraz z aneksami.

Fundusz przekazywał pożyczkę w kwotach i terminach określonych w umowie pożyczki/aneksach (19 sierpnia 2011 r. – 2.912.351 zł i 22 grudnia 2011 r. – 2.773.562 zł), po:

- ustanowieniu przez Urząd prawnych zabezpieczeń zwrotu pożyczki określonych w § 2 ust. 2 i § 10 ust. 1 umowy pożyczki (weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową),
- stwierdzeniu terminowej realizacji Zadania zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym (Fundusz przeprowadził dwie kontrole przed wypłatą każdej transzy pożyczki, nie stwierdził nieprawidłowości);
- prawidłowo rozliczonych przez Urząd kosztach poszczególnych etapów realizacji Zadania, udokumentowanych oryginałami faktur (opisanymi i ostemplowanymi zgodnie z warunkami umowy), stanowiącymi rozliczenie środków pochodzących z Funduszu (koszty kwalifikowane), kserokopiami faktur dotyczących udziału własnego, protokołami odbioru robót oraz dowodami zapłaty do każdej faktury.

(dowód: akta kontroli str. 5-22, 36, 46-56)

² Dz. U. z 2010 r., nr 113, poz. 759 ze zm.

Urząd przekazywał do Funduszu wnioski o płatność wraz z wymaganymi dokumentami w terminach określonych w § 2 ust. 8 umowy pożyczki, tj. na 25 i 27 dni przed planowaną datą przekazania transzy pożyczki (wg umowy, na co najmniej 20 dni).

Urząd dokonywał zapłaty za faktury/rachunki (dotyczące kosztów kwalifikowanych) z otrzymanej kwoty pożyczki w terminie od jednego do czterech dni od daty wpływu środków na rachunek bankowy Urzędu, tj. zgodnie z warunkami umowy pożyczki (do 14 dni). Stosownie do warunków umowy pożyczki, Urząd zaangażował środki własne na realizację Zadania (w wysokości 682.791 zł) w kwocie nie niższej niż określona w harmonogramie rzeczowo – finansowym (631.769 zł), dokonując zapłaty za faktury w okresie od 5 września do 23 grudnia 2011 r. oraz 30 grudnia 2008 r. (przed podpisaniem umowy pożyczki) za wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej Zadania. Środki własne przeznaczono na następujące prace:

- dokumentację techniczną (55.000 zł);
- roboty drogowe, nawierzchnia z kostki brukowej (476.634 zł);
- nadzór inwestorski (37.980 zł);
- przepusty ramowe i rurowe (69.758 zł);
- przebudowa kanału deszczowego, koryta, płyty przykrywające, wylewki, komory (39.625 zł);
- odbudowę rowu otwartego (3.794 zł).

Środkami z pożyczki sfinansowano, zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym (w zakresie wykonanych robót i kwot na nie przeznaczonych) następujące prace:

- przebudowa kanału deszczowego, koryta, płyty przykrywające, wylewki, komory (4.834.157 zł);
- odbudowa rowu otwartego (462.838 zł);
- przepusty ramowe i rurowe ((388.918 zł).

Środki pożyczki wykorzystane zostały w 100 % zgodnie z przeznaczeniem.

Osiągnięto planowany efekt rzeczowy w postaci przebudowy kolektora deszczowego o łącznej długości 1.986 mb. Osiągnięto również planowany efekt ekologiczny (określony w § 1 ust 1 pkt. 2 umowy pożyczki) w postaci umożliwienia odprowadzenia ścieków deszczowych w ilości 1.206.000 m³/rok, co zostało potwierdzone przez Biuro Inżynierii Środowiska „Inżynieria” Jan Macheta, tj. przez podmiot wskazany w umowie pożyczki. W potwierdzeniu efektu ekologicznego Zadania ww. Biuro podało m.in., że ograniczono filtracje nieczystości z nieszczelnych szamb po trasie kolektora i zlikwidowano dzikie podłączenia sanitarne do kanalizacji deszczowej, co wpłynęło na czystość i jakość wody w rzece Wąglance. Inwestycja uporządkowała gospodarkę ściekową i poprawiła stan sanitarny wód gruntowych oraz terenów zabudowanych miasta Opoczna.

(dowód: akta kontroli str. 5-22, 46-60, 66-73)

Urząd wywiązywał się z pozostałych zobowiązań wynikających z § 4 umowy pożyczki. I tak:

- wykonał pełny zakres prac przedstawionych w harmonogramie;
- terminowo zrealizował Zadanie oraz osiągnął planowany efekt rzeczowy i terminowo przedłożył Funduszowi protokół odbioru końcowego robót;
- terminowo przedstawił Funduszowi potwierdzenie osiągnięcia planowanego efektu ekologicznego, sporządzonego przez podmiot wymieniony w umowie pożyczki;
- terminowo przedstawił Funduszowi końcowe rozliczenia otrzymanej kwoty pożyczki i kwoty udziału własnego;

- zamieścił informacje o dofinansowaniu Zadania ze środków Funduszu na tablicy umieszczonej na budynku Urzędu i na stronie internetowej;
- terminowo dokonywał spłaty rat pożyczki wraz z odsetkami z wyjątkiem spłaty drugiej raty odsetek, którą zapłacono 21 maja 2012 r. (w kwocie 16.507,58 zł) zamiast 10 maja 2012 r. zgodnie z harmonogramem spłat rat pożyczki i odsetek. W dniu 15 czerwca 2012 r. dokonano przelewu kwoty 72,74 zł z tytułu nieterminowej spłaty raty odsetek. Spłata odsetek po terminie spowodowana była przeoczeniem - błędem pracownika.

(dowód: akta kontroli str. 5-22, 36-78,81)

Do dnia zakończenia niniejszej kontroli dokonano spłaty 6 rat kapitałowych w łącznej kwocie 796.026 zł, co stanowiło 14% otrzymanej pożyczki wraz z należnymi odsetkami.

Według zasad umarzania pożyczek określonych w załączniku nr 3 do umowy pożyczki, umorzenie 30% kwoty pożyczki, (pod warunkiem przeznaczenia środków na realizację innego zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wskazanego we wniosku o umorzenie, które zostanie zakończone w terminie do dwóch lat od daty podjęcia decyzji o umorzeniu pożyczki, w sytuacji, gdy Beneficjent nie wskaże przeznaczenia środków pochodzących z umorzenia na inne zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej udzielona pożyczka może być częściowo umorzona w maksymalnej wysokości do 10%), może nastąpić m.in. po spłacie odpowiednio minimum 70% lub 90% kwoty pożyczki wraz z należnymi odsetkami. W związku z powyższym Urząd nie spełniał jeszcze określonego w umowie, warunku umożliwiającego wystąpienie do Funduszu z wnioskiem o częściowe umorzenie pożyczki.

Ponadto, Urząd przekazał Funduszowi (podczas kontroli przeprowadzonej 20 grudnia 2011 r.) zawiadomienie o zakończeniu budowy skierowane do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Opocznie i potwierdzenie zakończenia budowy/robót budowlanych (z 9 grudnia 2011 r.) przez PINB.

(dowód: akta kontroli str. 20-22, 61-65)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi kontroli dotyczyły nie prowadzenia konserwacji bieżącej przebudowanego kolektora deszczowego na długości 1.125 mb rowu otwartego (na pozostałym odcinku przebudowanego kolektora deszczowego znajduje się zamknięty kanał, na którym wykonana została ścieżka rowerowa i ścieżka dla pieszych z kostki brukowej). Podczas oględzin inwestycji stwierdzono, że skarpy rowu otwartego są intensywnie porośnięte chwastami nawet o wysokości ponad 1 m (głównie bylicą). Ponadto stwierdzono w jednym miejscu uszkodzenie utwardzenia skarpy rowu - załamanie płyt ażurowych, którymi skarpa jest wyłożona. W umowie z wykonawcą inwestycji ustalono okres gwarancji na 36 miesięcy, liczony od daty odbioru końcowego przedmiotu umowy (15 listopada 2011 r.). Odbiór ostateczny zostanie dokonany w ciągu 10 dni od daty upływu gwarancji.

Inspektor Wydziału Techniczno – Inwestycyjnego Urzędu z kierownikiem budowy przeprowadzili w czerwcu 2012 r. przegląd inwestycji nie stwierdzając żadnych usterek.

Najwyższa Izba Kontroli przyjęła do wiadomości wyjaśnienia Burmistrza, że: bieżąca konserwacja rowu otwartego (m.in. wykaszanie skarpi, usuwanie namułu z dna rowu) corocznie przeprowadzana jest w miesiącach: lipiec – sierpień. W tym roku rozpocznie się od 10 lipca 2013 r. Na dzień 11 lipca 2013 r. zaplanowano przegląd robót budowlanych z udziałem: inspektora nadzoru inwestycji, kierownika budowy

oraz inspektora z Urzędu. Wszelkie ustalenia na przeglądzie udokumentowane będą w protokole z przeglądu wraz z terminem usunięcia wad technicznych.

Tym niemniej, NIK zwraca uwagę na konieczność prowadzenia bieżącej konserwacji rowu otwartego przebudowanego kolektora deszczowego i niedopuszczania do intensywnego zachwaszczenia na skarpach rowu, które może uniemożliwiać swobodny przepływ wody deszczowej.

(dowód: akta kontroli str.27-33, 66-73, 79-80)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³, wnosi o prowadzenie bieżącej konserwacji przebudowanego kolektora deszczowego na długości rowu otwartego oraz zobowiązanie wykonawcy Zadania do usunięcia uszkodzeń skarpy rowu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

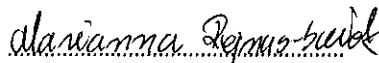
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

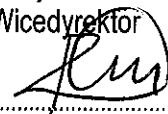
Łódź, dnia 16 lipca 2013 r.

Kontroler
Marianna Rejnuś-Sałek
gł. specjalista k. p.

Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Z upoważnienia Dyrektora
Andrzej Cieniewski
Wicedyrektor

Podpis

[liczba dni]

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.